

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Trg sv. Petra

Srijeda, 19. travnja 2023.

[Multimedia]

Strast za evangelizacijom: vjernikov apostolski žar. 11. Svjedoci: mučenici

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Govoreći o evangelizaciji i govoreći o apostolskom žaru, a nakon što smo razmotrili svjedočanstvo svetog Pavla, pravog “prvaka” apostolske revnosti, danas se naš pogled usmjerava ne prema jednom jedinom liku, nego prema četama *mučenika*, muškaraca i žena svih životnih dobi, jezika i naroda koji su dali život za Krista, koji su prolili krv da ispovjedu Krista. Nakon naraštaja apostola, oni su bili, u pravom smislu riječi, „svjedoci“ Evanđelja. Mučenici: prvi je bio đakon sveti Stjepan, koji je kamenovan izvan zidina Jeruzalema. Riječ „mučeništvo“ dolazi od grčke riječi *martyria*, koja znači upravo *svjedočanstvo*. Mučenik je svjedok, onaj koji daje svjedočanstvo sve do prolijevanja krvi. Međutim, izraz mučenik se vrlo brzo počeo u Crkvi koristiti za onoga koji je svjedočio sve do prolijevanja vlastite krvi. [1] To jest, isprva se riječju „mučenik“ označavalo svjedočenje koje se daje u svakodnevici, a kasnije se ona koristila za onoga koji daje život prolijevanjem krvi.

Na mučenike, međutim, ne treba gledati kao na „junake“ koji su djelovali pojedinačno, poput cvijeća iznikla u pustinji, nego kao zrele i izvrsne plodove Gospodnjeg vinograda, koji je Crkva. Posebno su kršćani, revno sudjelujući na euharistijskom slavlju, od Duha bili vođeni da svoj život postave na temelj tog otajstva ljubavi: to jest na činjenicu da je Gospodin Isus *dao svoj život za*

njih, te su dakle i oni mogli i morali *dati živote za njega i za svoju braću*. Velika velikodušnost, hod kršćanskog svjedočenja. Sveti Augustin često naglašava tu dinamiku zahvalnosti i besplatnog uzvraćanja dara. Evo što je, primjerice, rekao u svojoj propovijedi na blagdan svetoga Lovre: „Sveti Lovro je bio đakon Rimske Crkve. Ondje je bio služitelj krvi Kristove i ondje je, za Kristovo ime, prolio svoju krv. Blaženi apostol Ivan jasno je izložio otajstvo Večere Gospodnje, rekavši: „on [Krist] je za nas položio život svoj. I mi smo dužni živote položiti za braću“ (1 Iv 3, 16). Lovro je, braćo, sve to razumio. On je to shvatio i u djelo proveo. I uistinu je uzvratio na onome što je dobio za tim stolom. Ljubio je Krista u svome životu, nasljedovao ga je u njegovoj smrti“ (*Disc.* 304, 14; *PL* 38, 1395-1397). Tako je sveti Augustin objasnio duhovnu dinamiku koja je prodahnjivala mučenike. Tim riječima: mučenici ljube Krista u svome životu i oponašaju ga u njegovoj smrti.

Danas se, draga braćo i sestre, spominjemo svih mučenika koji su pratili život Crkve. Oni su, kao što sam već mnogo puta rekao, *danas brojniji nego u prvim stoljećima*. Danas je mnogo mučenika u Crkvi, mnogo, jer su zbog ispovijedanja kršćanske vjere isključeni iz društva ili završavaju u zatvoru... Mnogo ih je. Drugi vatikanski koncil nas podsjeća da „mučeništvo, po kojemu učenik postaje sličan Učitelju koji je slobodno primio smrt za spas svijeta i s njim se izjednačuje u prolijevanju krvi, Crkva smatra osobitim darom i najvećim dokazom ljubavi« (Konst. *Lumen gentium*, 42). Mučenici – po uzoru na Isusa i njegovom milošću – čine to da nasilje onih koji odbacuju navještaj postaje najveća prilika za ljubav, u kojoj se ide tako daleko da se oprašta mučiteljima. Zanimljivo je to: mučenici uvijek opraštaju mučiteljima. Stjepan, prvomučenik, umro je moleći: „Gospodine, oprosti im, ne znaju što čine“. Mučenici mole za mučitelje.

Premda se samo od malobrojnih traži mučeništvo, „treba da svi budu pripravnici priznati Krista pred ljudima i slijediti ga na putu križa za vrijeme progona, bez kojih Crkva nije nikada“ (*isto*, 42). Ali ti progoni, to je nešto što pripada prošlosti? Ne, ne, i danas ima progona, mnogo, jako mnogo je kršćana u svijetu koje se progoni. Više je mučenika danas nego u prvim vremenima. Mučenici nam pokazuju da je svaki kršćanin pozvan na svjedočanstvo života, pa i kad ono ne uključuje prolijevanja krvi, čineći, po uzoru na Isusa, sebe samog darom Bogu i svojoj braći.

Htio bih u zaključku podsjetiti na kršćansko svjedočanstvo prisutno u svakom kutku svijeta. Mislim, na primjer, na Jemen, zemlju koja je godinama ranjavana užasnim, zaboravljenim ratom koji je odnio mnogo ljudskih života i zbog kojeg i danas pate mnogi, napose djeca. Upravo u toj je zemlji bilo svijetlih svjedočanstava vjere, poput svjedočanstva sestara Misionarki ljubavi, koje su ondje položile svoj život. One su i dan-danas u Jemenu, gdje pružaju pomoć bolesnim starijim osobama i osobama s invaliditetom. Neke su od njih podnijele mučeništvo, ali druge nastavljaju, riskiraju život ali idu dalje. Prihvaćaju sve, bez obzira na vjeru, jer milosrđe i bratstvo nemaju granica. U srpnju 1998. sestru Alettu, sestru Zeliu i sestru Michael na povratku kući s mise ubio je fanatik zato što su bile kršćanke. U novije vrijeme, nedugo nakon početka sukoba koji još uvijek traje, u ožujku 2016., sestra Anselm, sestra Marguerite, sestra Reginette i sestra Judith ubijene su zajedno s nekoliko laika koji su im pomagali u djelima ljubavi prema posljednjima. To su mučenici našeg vremena. Među tim ubijenim laicima, osim kršćana, bilo je i muslimanskih vjernika koji su

radili sa sestrama. Dirljivo je vidjeti kako svjedočanstvo krvi može ujediniti ljude različitih religija. Nikada se ne smije ubijati u ime Boga, jer za njega smo svi mi braća i sestre. Ali zajedno možemo dati svoj život za druge.

Molimo, dakle, da se ne umorimo svjedočiti Evanđelje ni u vremenima nevolje. Neka svi sveti mučenici i svete mučenice budu sjeme mira i pomirenja među narodima za svijet u kojem će biti više čovječnosti i bratstva, u iščekivanju objave Kraljevstva nebeskog u punini, kad će Bog biti sve u svima (usp. *1 Kor 15, 28*).

Pozdrav slovenskim vjernicima

Srdačno pozdravljam hodočasnike iz Slovenije. Posebno pozdravljam učenike i profesore Biskupijske gimnazije Antona Martina Slomška. Želim vam da proslava vazmenog otajstva u svima ojača kršćansku nadu i osnaži ljubav prema Bogu i bližnjemu. Svima vam podjeljujem svoj blagoslov.

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

[...] I ustrajmo u blizini i molitvi za dragu i napaćenu Ukrajinu koja i dalje trpi strašne patnje.

[1] ORIGEN, *In Johannem*, II, 210: „Svaki onaj koji daje svjedočanstvo za istinu, bilo svojim riječima, bilo svojim djelima ili radeći na bilo koji način u korist istine, može se s pravom nazivati svjedokom. No, naziv svjedok (*martyres*) u pravom smislu riječi, zajednica braće, dirnuta snagom duha onih koji su se borili za istinu ili krepost sve do smrti, obično pridržava za one koji su svjedočili za otajstvo prave vjere prolijevanjem krvi“.